

kunne nyde nogen Undervisning, saa at de ikke blive satte for langt tilbage i Skolen.

Fra alle Sider maa dette Forslag hilses med Tilfredshed, og jeg giver det min bedste anbefaling med paa Vejen. Jeg tvivler ikke om, at man her i denne Sal vil sende det med Hønhjør over i det andet Ting, hvor det forhaabentlig vil faa en saa venlig Modtagelse, at vi kunne faa en Lov til Værn imod dette Samfundsonde. Lad os haabe dette. En saadan Lov vil være til Ære for vort Folk og for det Ministerium, som har bragt denne store Sag frem. Det er ikke givet, at et Højreministerium vilde have gjort det, det nuværende Venstreministerium har gjort; det viser dog altid et lille Spor af Systemskifte, og det skal jeg hilse med Tilfredshed. Hermed anbefaler jeg Lovforslaget paa det bedste.

Neergaard: Som ærede Medlemmer allerede have haft Indtryk af under denne Forhandling, er dette et Forslag, om hvilket der ingen Strid staar. Jeg tror, det er et godt Vidnesbyrd om den Forstaaelse, der efterhaanden herhjemme har arbejdet sig op af de sociale Opgavers Betydning og særlig denne Opgaves Betydning, at man ud fra højst forskellige Begyndelsesstandpunkter har kunnet samles til sidst med saadan Enstemmighed om dette Forslag. Det maa jo ikke glemmes, at der, som man siger, var ved at gaa Politik i denne Sag, idet det fra socialdemokratisk Side bestemt hævdedes, at det var en Statsopgave, at saavel Opførelsen af Kuranstalter for tuberkulose som Driften af dem skulde overtages af Staten, medens man fra anden Side holdt mere paa Frivilligheden, paa det private Initiativ. Det syntes, som sagt, som om denne Sag trak op til at blive et politisk Stridsspørgsmaal af temmelig høj Rang, men da vi fik Kommissionen nedsat, viste det sig snart, at der var en virkelig god Villie fra de forskellige Sider til at mødes om et praktisk Forslag til Ordning af Sagen. Det er jo det bedste Vidnesbyrd om, i hvor høj en Grad denne Sags Betydning virkelig har ligget de forskellige Partiers Repræsentanter paa Sinde. Jeg anerkender fuldt ud den Maade, hvorpaa det ærede Medlem for Aarhus (Harald Jensen), der har talt i Dag, har stillet sig i Kommissionen, og

at han har fraveget sit principielle Standpunkt for at naa et Resultat, der kunde være til Gavn for den Befolkning, han repræsenterer. Og paa samme Maade er man ogsaa fra de andre Grupper og Partiers Side kommen hinanden i Møde, saa at man har kunnet vedtage Indstillingen enstemmig, og da Kommissionen først er naaet saa vidt, er det kun en simpel Konsekvens deraf, at man ogsaa fra Regeringens Side har taget det fornødne Hensyn til Kommissionens enstemmige Indstilling og har fremlagt et Forslag, som i alle Hovedtræk er ligelydende med det af Kommissionen fremsatte. Naar man, som sagt, har naaet dette i alt Fald foreløbig smukke Resultat, ligger det i, at det fra alle Sider anerkendes, at Tuberkulosen er en saa stor Landeplage baade som Sygdom og som rent socialt Onde betragtet. Undersøger man Tallene i Kommissionens Betænkning, hvilke jeg i øvrigt ikke skal gentage her, da ærede Medlemmer have Lejlighed til selv at gøre sig bekendt med dem ved Studiet af Kommissionens Betænkning, faar man et meget levende Indtryk deraf. Man ser saaledes, at medens den gennemsnitlige Dødelighed af Tuberkulose her i Landet er 1,8 promille, er den for Tobaksarbejdernes Vedkommende 6,8. Man har der et slaaende Bevis paa, i hvilken Grad enkelte Fag ere udsatte for denne Sygdom, og undersøger man, hvilken Indflydelse de forskellige Boligforhold have paa Dødeligheden, vil man ogsaa der se, at Tuberkulosen i ganske særlig Grad er en Fattig sygdom. Kampen mod den er derfor en social Opgave af overmaade gennemgribende Betydning, en Opgave, som viselig ikke kan løses ved privat Initiativ alene. Jeg tror nemlig, at det ærede Medlem for Aarhus har taget noget fejl, naar han har villet tillægge dem, der have været Modstandere af, at Staten alene skulde tage denne Sag op, den Mening, at de vilde have Sagen tagen op *alene* ved privat Initiativ. Det har viselig aldrig været vor Mening. Vi have blot ment, at Sagen burde løses ved Samvirkning mellem private og Staten, men at man vilde skade Sagen ved at lægge den helt i Statens Haand, og at man paa ingen Maade ved Løsningen af denne store Samfundsopgave